

Sygn. akt II CSK 626/14

POSTANOWIENIE

Dnia 15 maja 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Bogumiła Ustjanicz

w sprawie ze skargi W. K.

o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu

Rejonowego w D. z dnia 8 stycznia 2014 r., sygn. akt I Ns [...]

wydanego w sprawie z wniosku Skarbu Państwa - Lasów Państwowych
Nadleśnictwa L.

przy uczestnictwie W. K., Z. A., B. C., J. C., A. D., S. J., D. K., N. D., H. K., A. K., H.
K., K. N., A. S. i M. U.

o stwierdzenie zasiedzenia własności nieruchomości,
na posiedzeniu niejawnym

w Izbie Cywilnej w dniu 15 maja 2015 r.,

na skutek skargi kasacyjnej uczestników postępowania

od postanowienia Sądu Okręgowego w Płocku

z dnia 3 kwietnia 2014 r., sygn. akt IV Ca 857/13,

1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

**2) zasądza od uczestników na rzecz Skarbu Państwa -
Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa kwotę 2700 zł (dwa
tysiące siedemset) tytułem kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Okręgowy w Płocku zmienił postanowienie Sądu Rejonowego w Mławie IX Wydziału Zamiejscowego Cywilnego z siedzibą w D. z dnia 11 lipca 2013 r. w ten sposób, że uchylił postanowienie Sądu Rejonowego w D. z dnia 8 stycznia 2004 r. w sprawie I Ns [...], stwierdził, że Skarb Państwa - Lasy Państwowe Nadleśnictwo L. z dniem 24 maja 1979 r. nabył przez zasiedzenie własność nieruchomości położonej w obrębie K., gmina L., oznaczonej w ewidencji gruntów jako działka nr [...] o powierzchni 18/97 ha.

Uczestnicy postępowania w skardze kasacyjnej powołali podstawę przewidzianą w art. 398³ § 1 pkt 1 k.p.c. We wniosku o przyjęcie tej skargi do rozpoznania wskazali przyczynę objętą art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Oczywiście zasadność skargi kasacyjnej połączyli z oczywistym naruszeniem prawa materialnego, które rażąco naruszyło ich prawo własności, a wykładnia art. 121 pkt 4 k.c. dokonana była sprzecznie z ugruntowanym orzecznictwem i wywiedziona z nieistniejącego faktu dotyczącego „wyrazu działania samego właściciela”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna ukształtowana została w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako środek zaskarżenia o szczególnym charakterze, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa i jednolitości wykładni oraz eliminację orzeczeń oczywiście wadliwych, bądź dotkniętych nieważnością postępowania, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżania orzeczeń niesatysfakcjonujących stron. Realizacji tego celu służy instytucja tzw. przesądu, ustanowionego w art. 398⁹ k.p.c., w ramach którego Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny sprawy przedstawionej mu ze skargą kasacyjną. Zakres przeprowadzanego badania jest ograniczony do kontroli, czy w sprawie występuje istotne zagadnienie, zachodzi potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, a zatem okoliczności przewidziane w art. 398⁹ § 1 pkt 1 do 4 k.p.c. Nie podlegają natomiast badaniu podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie. Założenie wymagania objętego art. 398⁴ § 2 k.p.c. zostanie spełnione, jeżeli zostaną przedstawione w skardze kasacyjnej i uzasadnione przesłanki o charakterze

publicznoprawnym, stanowiące podstawę wstępnej, merytorycznej oceny przesłanek określonych w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Oczywista zasadność skargi kasacyjnej w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. łączy się z obowiązkiem wykazania, że w sprawie doszło do kwalifikowanego, czyli oczywistego naruszenia prawa, widocznego od razu, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby głębszej analizy, a jego skutkiem było wydanie przez Sąd drugiej instancji orzeczenia oczywiście wadliwego (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49; z dnia 8 marca 2002 r., I PKN 341/01, OSNP 2004, nr 6, poz. 100; z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 285/07, niepubl.; z dnia 23 listopada 2010 r., III UK 10/11, niepubl.). Argumentacja uzasadnienia wniosku w odniesieniu do tej przesłanki na tle podstaw skargi kasacyjnej oraz motywów zaskarżonego postanowienia nie pozwala na uznanie, że jest ono oczywiście wadliwe, a skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Podkreślić należy, że w orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się jednolicie, iż istnienie siły wyższej, jako przyczyny zawieszenia biegu zasiedzenia musi mieć charakter obiektywny i można ją przyjmować tylko wówczas, gdy uczestnik postępowania wykaże, że w ramach dopuszczalnych środków prawnych rzeczywiście podejmował próby odzyskania nieruchomości albo nie podejmował ich dlatego, że nawet gdyby to uczynił, to wyjątkowo, ze względu na sytuację osobistą lub przynależność do określonej grupy społecznej, nie uzyskałby korzystnego rozstrzygnięcia (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 grudnia 2001 r., IV CKN 307/01, OSNC 2002, nr 10, poz. 124; postanowienia: z dnia 20 stycznia 2009 r., II CSK 412/08; z dnia 11 grudnia 2013 r., IV CSK 184/13, niepublikowane). Taka sytuacja nie zachodzi w odniesieniu do orzeczenia zaskarżonego skargą kasacyjną.

W postępowaniu przed Sądem drugiej instancji nie doszło do nieważności postępowania, której podstawy Sąd Najwyższy bierze pod rozwagę z urzędu.

Z powyższych względów Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. Obowiązek ponoszenia kosztów postępowania kasacyjnego nałożony został na uczestników, stosownie do art. 520 § 2 w związku z art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c.

l.n